

การศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกา
ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
AN ANALYTICAL STUDY OF THE IMPACT OF CIÑCAMĀṆAVIKĀ
IN ASSOCIATION WITH THE FOOLS AS APPEARED IN
THE BUDDHIST TEXTS.

พระครูสิทธิธรรมวิรัต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

ธิดารัตน์ เพียรดี

พระครูรัตนสุตากร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกา ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาโทษของการคบคนพาล ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (2) เพื่อศึกษาชีวประวัติของนางจิณฺจมาณวิกาที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา และ (3) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกา ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ผลการวิจัยพบว่า

การคบคนพาลเป็นเหตุให้ผู้คบหาถูกชักนำไปในทางที่ผิด ทำให้กลายเป็น คนพาลอย่างคนที่ตนคบ เพราะคบคนเช่นใดก็เป็นเช่นนั้น แม้มิได้ทำความชั่ว แต่เกลือกกลั้วกับผู้ทำบาป ย่อมถูกระแวงสงสัยในกรรมชั่ว ถูกมองในแง่ร้าย ไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากบุคคลทั่วไป เกิดความหายนะ การงานล้มเหลว ได้รับภัยอันตรายจนถึงความพินาศ เสมอจากประโยชน์ในโลกทั้งสอง คือ ทั้งโลกนี้ และโลกหน้า เมื่อละโลกไปแล้ว ย่อมมีอบายภูมิเป็นที่ไป

นางจัญจมาณวิกา เป็นสตรีโฉมงามในสมัยพุทธกาลที่มีประวัติน่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธองค์มาตั้งแต่อดีตชาติ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันชาติ โดยเป็นความเกี่ยวข้อง ในทางที่ไม่ดีนัก ดังปรากฏชัดเจนในมหาปทุมชาดก เนื่องจากนางได้ใส่ร้ายป้ายสีพระโพธิสัตว์ให้ถูก ประหารชีวิต หรือในจุฬปทุมชาดก นางได้เกิดเป็นพระชายาของพระโพธิสัตว์ แต่นางแอบเป็นชู้กับโจร แล้ววางแผนทำร้ายพระโพธิสัตว์ หรือชาติที่นางได้เกิดเป็นนางอมิตตตาทาปนา นางก็ยังคิดอุบายให้ชู้ชกไปทำร้ายพระโพธิสัตว์ถึงเขาวงกต ครั้นถึงปัจจุบันชาติก็มีเหตุให้นางจัญจมาณวิกาได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับคนพาลกลุ่มหนึ่ง คือ เตียรถียร์ จึงถูกชักจูงจิตใจให้ทำลายเกียรติคุณของพระพุทธองค์ด้วยเรื่อง ประพฤติผิดพรหมจรรย์ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงหลังพรรษาที่ 7 และมีการกระทำเป็นขบวนการเพราะนาง ได้รับการสนับสนุนจากเหล่าสาวกเตียรถียร์อยู่ตลอดเวลา ส่วนนางจัญจมาณวิกาก็เป็นเพียงเครื่องมือ ของคนใจพาล

ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจัญจมาณวิกาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา พบว่าเกิดความเสียหายแก่นางจัญจมาณวิกาเอง คือ ถูกชักนำไปในทางที่ผิด เพราะการได้พยายาม สร้างสถานการณ์เท็จให้สาธุชนเข้าใจผิด แล้วมิได้กลับบ้านเป็นเวลา 1-2 เดือน ทำให้นางเป็นผู้บกพร่อง ในหน้าที่ความเป็นลูกที่ดี เสื่อมจากความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และกลายเป็นคนพาลตามอย่างเตียรถียร์ ผู้มีมิฉฉาภิภูมิจิ ที่ชั่วร้ายยังได้รับทุกข์ทั้งโลกนี้และโลกหน้า เมื่อนางจัญจมาณวิกาได้กระทำความผิดต่อ พระพุทธองค์ ส่งผลให้นางได้รับทุกข์แบบปัจจุบันทันตาเห็น ถูกธรณีสูบลงสู่นรกอเวจี ในขณะที่เดียวกัน เตียรถียร์ทั้งหลายก็เสื่อมสิ้นคนนับถือ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบากแร้นแค้นยิ่งกว่าเดิม แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำของนางจัญจมาณวิกาก็มีส่วนทำให้พระพุทธศาสนาโดดเด่นยิ่งขึ้น เหมือนสีดำทำสีขาวให้ สว่างมากขึ้น

คำสำคัญ: ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจัญจมาณวิกา

ABSTRACT

The thesis title on “An analytical study of the Impact of Ciñcamāṇavikā in association with the fools as appeared in the Buddhist texts” Three objectives of this thesis were 1) to study the fault in association with the fools as appeared in the Buddhist text 2) to study Ciñcamāṇavikā's biography

relating to several persons in the Buddhist text and 3) to analyse the impact of Ciñcamāṇavikā due to her association with the fools in the Buddhist text.

Its results were found that association with the fools caused that person who had associated was misled. That is because as any person associates with someone wicked so will he become. Though he does not do any evils, he gets connected with some doers of evil, resulting in doubt about him as well as in pessimism leading him to discredit from the public. Moreover, it still brings him downfall, failure and danger; and even ultimately, he becomes destructive of benefits in both worlds-this world and the world afterwards. Also, he goes to the states of misery after death.

Ciñcamāṇavikā, a lady of her gracious beauty, has some interesting histories worthwhile studying in the Buddha's lifetime. They have been related to the Buddha since His past existence up to His present one. In somewhat negative relation, they were obviously shown in Mahāpaduma jātaka. She abused the Bodhisattva to be executed. Also, in Cūḷapaduma jātaka, she was born as a wife of the Bodhisattva but she had committed adultery with a thief secretly; and then set her plan to hurt the Bodhisattva. Apart from these, when born as Amittatāpanā, she set up her trick by persuading Jūjaka to harm the Bodhisattva at Wongkot mountain. In the present time, she becomes connected with some foolish persons, the heretical teachers; and then she is converted to discredit the Buddha's honour regarding misconduct of religious life which happened during the time after His 7th rain-retreat. And there was a movement of bad actions because she was always supported or backed up by such heretical teachers. Really, Ciñcamāṇavikā was just a device of those foolish men.

Impact of Ciñcamāṇavikā due to her association with the fools in the Buddhist texts was found that some disadvantages which happened to her are that she was misled by trying to make up untrue situation in order to cause good

people to misunderstand. In such a situation, it caused her not to go back home for a few months; and she became deficient of her duty as a good daughter, depriving her of progress in her life and making her a wicked person like those heretical teachers with wrong view. Furthermore, she suffered both in this world and in the world afterwards. As a result, she was instantaneously sucked down by the earth into the lowest hell; and at the same time, such the heretical teachers became discredited from several people, causing them to lead their more difficult lives. However, at its best, Ciñcamālāvikā's deeds enhance and boost Buddhism more like black makes white more brilliant.

บทนำ

การตรัสรู้ธรรมของพระพุทธองค์ก่อให้เกิดคุณูปการต่อโลก นับตั้งแต่การตรัสรู้เป็น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมื่อ 2,600 ปีมาแล้ว พระธรรมคำสอนอันประเสริฐก็ยังดำรง หนทางแห่ง ความดับทุกข์ ซึ่งพระธรรมคำสอนนั้น ได้แพร่ขยายไปยังนานาประเทศทั่วโลก กลายเป็นศาสนาที่เก่า และสำคัญของโลกศาสนาหนึ่งถึงปัจจุบัน จนกระทั่งองค์การ สหประชาชาติประกาศให้วันที่ พระพุทธองค์ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน เป็นวันแห่งการ ฉลองทั่วโลก เรียกว่า วันวิสาขบูชาโลก (United Nations Day of Vesak) สำหรับประเทศไทยในฐานะเป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา ได้จัดกิจกรรมระลึกถึงคุณของพระพุทธองค์ อย่างยิ่งใหญ่ ดังปรากฏในงานเฉลิมฉลองพุทธชยันตี 2,600 ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธ องค์ [สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ฉลองพุทธชยันตี 2,600 ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธ องค์. [ออนไลน์2556] อันที่จริงการตรัสรู้นั้นทำให้พระองค์ทรงเป็นสัพพัญญู คือ ทรงรู้ สรรพสิ่งตามความเป็นจริง หลักธรรมที่ทรงรู้จึงมีมากมายเหมือนใบไม้ในป่า แต่ในการสอนนั้น อุปมาเหมือนดอกไม้ในกำมือ ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ การมุ่งไปที่ตัวบุคคลนั้นๆ จะได้รับ ประโยชน์ สามารถแก้แค้นและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ฟังภทวรรณ วันชัชสุ 2546 โดย หลักธรรมที่นำมาเผยแผ่และเกิดประโยชน์กับ ชาวโลกอย่างมาก เช่น มงคลสูตร[ดู รายละเอียดใน ขุ.ข. (ไทย) 25/1-2/6-7.]

มงคลสูตร คือ หลักธรรมที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่เหล่าเทวดา เป็นพระสูตรที่เกิดขึ้น ด้วยอำนาจแห่งการถามของเทวดา ซึ่งเกิดจากความสงสัยในหมู่มนุษย์ นับย้อนหลังไปในอดีต ประชาชนในชมพูทวีปกำลังตื่นตัวในการค้นคว้าปัญหาเกี่ยวกับชีวิตจิตใจ อยู่มาวันหนึ่งมีผู้เสนอ ญัตติสำคัญเข้าสู่วงอภิปรายว่า “อะไรคือมงคลของชีวิต” ปัญหามงคลได้ถูกนำขึ้นมาถกเถียงกันอยู่ ทัวไปไม่เฉพาะแต่พวกมนุษย์ แม้แต่เทวดารักษามนุษย์ ตลอดจนเทวดาบนสวรรค์ทั้ง 6 ชั้น จนถึง พรหมโลกก็พากันคิดเรื่องมงคล ในท้ายที่สุดก็ไม่ปรากฏว่าเทวดาองค์ใดแก้ปัญหาคอนี้ให้กระจ่าง โดยไม่มีใครขัดแย้งตลอดเวลา 12 ปี ครั้งนั้น เทวดาและมนุษย์ทั้งสิ้น ยกเว้นพวกอริยสาวก แดกเป็น 3 พวก ด้วยอำนาจทิฐฐมมงคล สุตมมงคล และมุตมมงคล กล่าวคือ มีความความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยลำดับดังนี้ เช่น รูปที่เห็นแล้วเป็นมงคล เสียงที่ฟังแล้วเป็นมงคล อีกพวกหนึ่งก็เห็นว่าอารมณ์ ที่ทราบแล้วเป็นมงคล อย่างนี้เป็นต้น โดยสรุปก็คือ ทุกคนคิดว่าจะต้องหามงคลจากสิ่งที่อยู่ นอกตัว[ดูรายละเอียดใน ขุ.ขุ.อ. (ไทย) 39/159-164.] แต่หลักมงคลของพระพุทธองค์ เรียกว่า “มงคลทำ” มงคลเป็นสิ่งที่เราจะต้องทำเอง คือ ต้องลงมือทำ ความดี ลงแรงสร้างบุญกุศล จึงจะเป็นสิริมงคลของชีวิต ทำให้ชีวิตมีความสุข มีความเจริญ[พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, 2547] โดยเฉพาะ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคลที่ทรงตรัสไว้เป็นลำดับแรก คือ อเสวนา จ พาลานํ การไม่คบคนพาล[ดูรายละเอียดใน ขุ.ขุ.อ. (ไทย) 39/166-167.]

การคบคนพาล ตามที่ตรัสไว้ในมงคลสูตรถือว่าเป็นอัปมงคลแก่ชีวิต เพราะเป็นการหักรานประโยชน์ทั้งโลกนี้และโลกหน้า ที่สำคัญภัยอันตรายต่างๆ หรือแม้แต่อุปสรรคทั้งหลายล้วนเกิดจากคนพาลทั้งสิ้น เนื่องจากคนพาลเหล่านั้นย่อมยังตนเอง และผู้อื่นให้ถึงความพินาศ ด้วยความเห็นที่ตนถือไว้ไม่ดี ดังเรือที่ถูกไฟไหม้ ความว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ไฟลามจากเรือน ไม่อ้อหรือเรือนหญ้า ย่อมไหม้แม้เรือนยอด ซึ่งฉาบไว้ทั้งข้างนอกข้างใน กันลมได้ ลงกลอนสนธิ ปิดหน้าต่างไว้ เปรียบฉนั้นใด ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภัยทุกชนิด ย่อมเกิดเปรียบฉนั้นนั้นเหมือนกัน...” อนึ่ง พาลเสมือนปลาเน่า ผู้คบพาลนั้นก็เสมือนห่อด้วยใบไม้ที่ห่อหุ้มปลาเน่า ย่อมประสพภาวะที่วิญญูชนทอดทิ้งและรังเกียจ[ดูรายละเอียดใน ขุ.ขุ.อ. (ไทย) 39/169-170.] ซึ่งสมจริงดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า “คนใดห่อปลาเน่า ด้วยใบหญ้าคา แม้ใบหญ้าคาก็พลอยมีกลิ่นเหม็นเน่า ฟุ้งไปด้วย การคบหาคนพาลก็เป็นฉนั้น”[ขุ.ชา.วิสติ. (ไทย) 27/183/501.] แม้ในสมัย

พุทธกาลก็มีผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการคบคนพาลหลายท่าน ได้แก่ พระเจ้าอชาตศัตรู พระองคุลิมาล และนางจิณฺจมาณวิกา เป็นต้น

กรณีของนางจิณฺจมาณวิกาที่มีพฤติกรรมคบคนพาล คือ มีความศรัทธาต่อเดียเรถีย จึงถูกชักจูงจิตใจให้ทำลายเกียรติคุณของพระพุทธองค์ด้วยเรื่องประพตติผิตพรหมจรรย์ โดยนางทำที่ เหมือนอยู่ในวัดพระเชตะวัน เดินเข้าออกอยู่บ่อยๆ จนเวลาล่วงไป 8-9 เดือน นางได้ใช้ไม้มีสัณฐานกลม ผูกไว้ที่ท้องห่มผ้าทับไว้ ทำอาการประหนึ่งว่ามีครรภ์ เพื่อกล่าวใส่ร้ายป้ายสีพระพุทธองค์ เมื่อความจริง ปรากฏขึ้นก็ทำให้พุทธศาสนิกชนรู้ซึ่งถึงวิธีการเอาชนะของพระพุทธองค์[ดูรายละเอียดใน พุ.ธ.อ. (ไทย) 42/218-221.] ซึ่งมีวิธีการใช้สติตรอง ความจริง ยอกย้อนความจริงให้เป็นความจริงเชิงประจักษ์ผ่านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ดังพุทธพจน์ ที่ตรัสในเรื่องนางจิณฺจมาณวิกา ความว่า “บุคคลผู้ล่วงละเมิดธรรมอย่างหนึ่ง ผู้มักกล่าวเท็จ ปฏิเสธปรโลก จะไม่ทำบาปไม่มี”[พุ.ธ. (ไทย) 25/176/88.] กล่าวคือ คนที่ไม่มีสัจจะมักพูดเท็จ หากไม่เชื่อเรื่องโลกหน้า ย่อมจะกระทำความบาป ในที่สุดก็ถูกรัณที่ตนดูหมิ่นว่าไม่มีนั่นแล อดกระชากไปบังเกิดเป็นสัตว์นรกอเวจี เพราะเหตุนี้ นางจิณฺจมาณวิกาจึงเป็นหนึ่งในบุคคลผู้ปฏิบัติผิดต่อพระพุทธองค์[ดูรายละเอียดใน อด.จตุกก. (ไทย) 21/4/5-7.] และมีความเกี่ยวข้อง กับพระพุทธองค์มาตั้งแต่อดีตชาติ ในชาติก่อนหน้านั้น นางจิณฺจมาณวิกาเคยเกิดเป็นนางอมิตตดาปนา ผู้เป็นภรรยาของชูชก หรือพระเทวทัต[พุ.ชา.ม. (ไทย) 28/1914/484, พุ.ชา.ม.อ. (ไทย) 64/631.] นอกจากนี้นางยังเคยเกิดเป็นพระชายาของพระโพธิสัตว์ แต่ก็คงไม่มีความวาสนาต่อกัน ทำให้นางแอบเป็นชู้กับโจรแล้ววางแผนทำร้ายพระโพธิสัตว์[พุ.ชา.ทุก. (ไทย) 27/85-86/86-87, พุ.ชา.ทุก.อ. (ไทย) 57/173-179.] ประการสำคัญนางจิณฺจมาณวิกาเคยมีมิฉฉาภิภูมิจิตปองร้ายพระพุทธองค์มาแล้วหลายครั้ง ปรากฏชัดเจน เมื่อครั้งเกิดเป็นพระราชมารดาเลี้ยงของพระโพธิสัตว์[พุ.ชา.ทวาทสก. (ไทย) 27/120/393.] เรื่องราวดังปรากฏทั้งในอดีตชาติและ ปัจจุบันชาติของนางจิณฺจมาณวิกาล้วนเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของนางเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลกระทบจากการคบคนพาลของ นางจิณฺจมาณวิกาที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา โดยศึกษาชีวประวัติของนางจิณฺจมาณวิกา ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ซึ่งมีผลกระทบที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคลรวมถึงผลกระทบที่มีต่อ บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนำเอาพุทธดำรัสและชาดกที่

เกี่ยวข้องกับคนพาลมานำเสนอ เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้สนใจใคร่ศึกษา เพื่อประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโทษของการคบคนพาลในคัมภีร์พระพุทธศาสนา
2. เพื่อศึกษาชีวประวัติของนางจิณฺจมาณวิกาที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา
3. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกาในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกาที่ปรากฏในคัมภีร์ พระพุทธศาสนา เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร ซึ่งจะทำการศึกษาวิจัยผลกระทบที่มีผลต่อบุคคลเป็นสำคัญ พร้อมทั้งคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อส่วนรวมด้วย ในประเด็นเรื่องคนพาลจะศึกษาด้านความหมาย ลักษณะ ประเภท วิธีสังเกตคนพาล ตลอดจนโทษของการคบคนพาล พร้อมทั้งสอดแทรกเรื่องคนพาลผู้ถูกธรณีสูบในสมัยพุทธกาลเพื่อให้เห็นโทษของการปฏิบัติผิดต่อบุคคลสำคัญในพระพุทธศาสนา นอกจากนั้นยังมีการศึกษาชีวประวัติของนางจิณฺจมาณวิกาตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติเพื่อให้ เกิดองค์ความรู้ที่สมบูรณ์มากที่สุด โดยการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎก อรรถกถา
2. เอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ มังคลัตถทีปนี พุทธธรรม ตำราวิชาการทางพระพุทธศาสนา วารสารต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอันเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ที่มุ่งศึกษาระบบการ แสวงหาความรู้ในทางพระพุทธศาสนาโดยการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องจาก

เอกสาร การรายงาน ผลการวิจัยใช้วิธีนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร (Descriptive Method) โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) โดยรวบรวม ข้อมูลจากคัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้แก่ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2539 พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ชุด 91 เล่ม ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2555 รวมถึงพระไตรปิฎกแก่นธรรม ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2551
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) โดยรวบรวม ข้อมูลจากหนังสือ ได้แก่ มงคลัตถทีปนี พุทธธรรม ตำราวิชาการทางพระพุทธศาสนา วารสารต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอันเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการทั่วไป
3. นำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์ ตีความ พร้อมทั้งเรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับ
4. สรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

ความหมายของคนพาลตามนัยแห่งมงคลสูตร[ขุ.ธ. (ไทย) 25/1/6.] พาลานํ ชื่อว่าพาล ส่วนคัมภีร์อริธานวรรณ[พระมหาสมปอง มุทิโต, 2542.] ได้อธิบายว่า คนพาล ได้แก่ ผู้โง่เขลา ผู้มีปัญญาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับคัมภีร์มงคลัตถทีปนี ว่า คนพาล หมายถึง บุคคลผู้เป็นอยู่เพียงหายใจเข้าหายใจออก ไม่รู้ดี ไม่รู้ชั่ว ไม่เป็นอยู่ด้วยปัญญา โดยหมายรวมไปถึงผู้ประกอบอกุศลกรรมบถ 10[พระสิริมงคลอาจารย์ (ศรีปิงเมือง), มงคลัตถทีปนี แปล เล่มที่ 1 2540] และในพระไตรปิฎกก็ยังกล่าวว่า “สังสารวิญญานานสำหรับคนพาลผู้ไม่รู้แจ้งสัจธรรม เหมือนหนึ่งราตรียาวนานสำหรับผู้ตื่นอยู่ และเหมือนระยะทางเพียงหนึ่งโยชน์ยาวไกลสำหรับผู้เมื่อยล้า”[ดูรายละเอียดใน ขุ.ธ. (ไทย) 25/60/45.]โดยสรุปแล้ว คนพาลมักจะเป็นคนมีปัญญาน้อย ตกอยู่ในอำนาจอวิชชา คือ ความไม่รู้ โดยมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปทางฝ่ายทุจริต หรือเป็นคนอ่อนแอ มักมีจิตใจอ่อนไหวไปตามกระแสของ ความโลภ อยากได้ไม่สิ้นสุด แม้มีความรู้ที่ใช้ในทางที่ผิด

เพราะมีโมหะลุ่มหลง จึงเป็นผู้ที่ไม่เป็นอยู่ ด้วยปัญญาอันประเสริฐ ปราศจากซึ่งประโยชน์แม้ในกาลปัจจุบัน และกายภาคน้ำ

ลักษณะของคนพาลตามพุทธวจนะ คือ คิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่ว ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องตามหลักอำนาจทุจริต โดยมีการเรียงใจไว้ข้างต้น กล่าวคือ ให้ความสำคัญในเรื่องความคิด หรือ จิตใจไว้เป็นลำดับแรก แล้วเรียงคำพูด และการกระทำไปตามลำดับ เพราะมีนัยที่แฝงด้วยข้อคิดทางธรรม เนื่องจากธรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ ทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยใจเป็นสำคัญ หากบุคคลใดตั้งมั่นอยู่ในคุณงามความดี ย่อมคิดดี พูดดี และทำดี [ดูรายละเอียดใน ขุ.ธ. (ไทย) 25/2/24.] ส่วนบุคคลผู้ใดที่ไม่รู้จักสำรวมกายย่อมได้รับโทษ เช่น กรณีเต่าตายเพราะปาก มีเรื่องเล่าว่า หงส์ 2 ตัว ได้พาเต่าไปเที่ยวยังถิ่นที่อยู่ของตน โดยให้เต่าคาบไม้ไผ่ตรงกลาง ส่วนหงส์ก็คาบไม้ไผ่อยู่ข้างๆ ทั้งซ้ายและขวา แต่เดี๋ยวก ร้องตะโกน เต่าก็อดไม่ได้ อยากจะด่าพวกเด็กๆ เหล่านั้น จึงตกลงมากระตองแตกตาย [ดูรายละเอียดใน ขุ.ชา.ทุก.อ. (ไทย) 57/261-264, ขุ.ธ.อ. (ไทย) 43/270-271.] จะเห็นได้ว่า คนเราจะดีก็เพราะปาก จะชั่วก็เพราะปาก เพราะฉะนั้น การสำรวมปากเป็นความดี จะพูดจาอะไร ก็ต้องระมัดระวังอยู่เสมอ

คนพาลซึ่งปรากฏโดยความหมาย ลักษณะ นิमित และคุณลักษณะ เมื่อบุคคลได้พบเห็นได้เสพ เข้าไปนั่งใกล้ ด้วยอาการทางกาย คำพูดและความคิด จึงทำให้เข้าใจได้ว่ามีสองแบบคือ พาลภายนอก และพาลภายใน แต่ในที่นี้ผู้วิจัยขอกล่าวสรุปโดยยึดตามพระไตรปิฎกเป็นสำคัญ กล่าวคือ ประเภทของคนพาลเมื่อจัดตามนัยสังคาลสูตร [ดูรายละเอียดใน ที.ปา. (ไทย) 11/255-258/207-209.] แบ่งเป็น 4 จำพวก คือ (1) คนปอกลอก (2) คนดีแต่พูด (3) คนหัวประจบ และ (4) คนชวนฉิบหาย ตามนัยแห่งสัปปริสสูตร [ดูรายละเอียดใน อง.จตุกก. (ไทย) 21/201-206/320-327.] แบ่งเป็น 6 จำพวก ได้แก่ (1) ผู้ไม่รักษาศีล 5 (2) ผู้ไม่มีศรัทธา (3) ผู้ประพฤติกุศล 7 (4) ผู้ประพฤติกุศล 10 (5) ผู้ไม่ดำเนินชีวิตตามมรรค 8 และ (6) ผู้ประกอบด้วยมิจฉัตตธรรม

นอกจากนั้น ตามนัยแห่งปฐมอสัปปริสสูตร [ดูรายละเอียดใน ส.ม. (ไทย) 19/25/26.] และทุติยอสัปปริสสูตร [ดูรายละเอียดใน ส.ม. (ไทย) 19/26/27.] แบ่งเป็น 2 จำพวก คือ คนพาลประเภทหนึ่งที่ไม่ดำเนินตามมรรค 8 และอีกประเภทหนึ่งเป็นผู้ที่ประกอบด้วย มิจฉัตตธรรม 10 ประการ จัดเป็นคนพาลที่ยิ่งกว่าคนพาล แต่ในปัจจุบันนี้ ท่านผู้รู้ได้แบ่งคนพาลเป็น 2 ประเภท

ใหญ่ๆ คือ คนพาลภายนอกและคนพาลภายใน ทำให้ยากต่อการจดจำว่า คนพาลภายนอกเป็นคนพาลทั่วไป แม้จะร้ายกาจเพียงใดก็มีทางหลีกเลี่ยงได้ ส่วนคนพาลภายในร้ายยิ่งกว่า เพราะมักเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว จำเป็นต้องระวังความคิด คำพูด และการกระทำของตนเองให้มาก

อนึ่ง กรณีคนพาลผู้ถูกระณีสืบที่แทรกอยู่ในเนื้อหาเรื่องคนพาลในสมัยพุทธกาลย่อมชี้ให้เห็นถึงโทษของการปฏิบัติผิดต่อพระพุทธองค์ อันจะนำมาสู่การเปรียบเทียบเพื่อสื่อให้เห็นถึงผลกระทบจากการทำความชั่ว เป็นเหตุให้เข้าถึงนรก เช่น กรณีของพระเทวทัต ซึ่งมีใจชั่วกายชั่ว และ วาจาชั่ว เป็นบุคคลผู้มีลักษณะแห่งความเป็นพาลมาตั้งแต่อดีตชาติ ด้วยการจองเวรผูกอาฆาตต่อพระพุทธองค์ แม้แต่พระเจ้าสุปปพุทธะก็ถูกอวิชาครอบงำ จึงทำให้ขาดสติ ผูกโกรธ พยาบาท อาฆาตพระพุทธองค์โดยไม่มีเหตุผล ด้วยผลแห่งการกระทำนั้น ถึงแม้จะรู้หรือไม่รู้ก็ตาม ย่อมได้รับผลอันเป็นทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งวาจาและใจอันชั่วตึดยนพระพุทธองค์ และสาวกของพระพุทธองค์ ย่อมได้รับภัยอันตรายจนถึงความพินาศ โดยส่วนใหญ่ก็ถูกระณีสืบทั้งสิ้น ได้แก่ พระเทวทัต พระเจ้าสุปปพุทธะ นันทมาณพ และไม่มีละเว้นแม้แต่นางจิณฺจมาณวิกา สตรีโฉมงามในสมัยพุทธกาลที่เข้าไปใส่ร้ายป้ายสีพระพุทธองค์ท่ามกลางหมู่ชน ซึ่งจะกล่าวถึงอย่างละเอียดในลำดับต่อไป

จากการศึกษาพบว่า การคบของคนเราแสดงออกให้พอสังเกตได้ 3 อย่าง ได้แก่ การร่วมการรับ และการให้ หมายถึง การร่วมชีวิตจิตใจ มีนิสัยใจคอถูกต้องเข้ากันได้สนิท โดยมีข้อตกลง กระทำร่วมกัน[อ่อน บุญพันธุ์, , 2553.] เมื่อได้พิจารณาถึงพฤติการณ์ทั้ง 7 อย่างนี้จะช่วยให้เราทราบความหมายของ การคบได้แจ่มชัดขึ้น คือ (1) การไปมาหาสู่ (2) การตีสนิทชิตชอบ (3) ความรักใคร่กันจริง (4) ความเลื่อมใสนับถือเชื่อตรงต่อกัน (5) เป็นเพื่อนร่วมคิดร่วมเห็น (6) เป็นเพื่อนร่วมกินร่วมอยู่ และ (7) ดำเนินตามอย่างกัน[มเด็จพระมหาธีรวงศ์ (พิมพ์ ธรรมธโร), มงคลยอดชีวิต ฉบับสมบูรณ์, 2546]

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าคนเราจะคบหากันด้วยจริงใจ แต่บุคคลผู้หวังความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ควรจะเลือกคบคนดี คนขยันไว้ก่อน เพราะคนดีคนขยันย่อมแนะนำในทางที่ดีงาม ส่วนคนพาล เป็นบุคคลที่ไม่ควรคบ ไม่ควรเสวนาด้วย เนื่องจากมีโทษนานาประการ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

การคบคนพาลเป็นเหตุให้ผู้คบหาถูกชักนำไปในทางที่ผิด มีอิทธิพลในการชักนำบุคคลให้ถึงความเสื่อม เช่น ประสบกับความเสื่อมทรัพย์ เสื่อมยศถาบรรดาศักดิ์ ที่สำคัญการคบคนพาลยังมี โทษทำให้กลายเป็นคนพาลอย่างคนที่ตนคบ เพราะคบคนเช่นใดก็เป็นเช่นนั้น แม้

มิได้ทำความชั่ว แต่เลือกกลัวกับผู้ทำบาป ย่อมถูกระวางสงสัยในกรรมชั่ว ถูกลงในแง่ร้าย ไม่ได้ได้รับความไว้วางใจ จากบุคคลทั่วไป เกิดความหายนะ การงานล้มเหลว ได้รับภัยอันตราย จนถึงความพินาศ เสื่อมจาก ประโยชน์ในโลกทั้งสอง คือ ทั้งโลกนี้และโลกหน้า เมื่อละโลกไปแล้ว ย่อมมีอบายภูมิเป็นที่ไป

ฉะนั้น ความรู้นี้คงจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า การคบคนพาลย่อมถูกชักนำไป ในทางที่ผิด มีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่สุภาพ เป็นอันตรายต่อผู้คบหาโดยตรง แม้ผลของการคบ ก็ยังส่งผลไปถึงภพหน้า หากบุคคลผู้ใดคบหากับคนพาลผู้มีมิจฉาวิสัย โดยมีความเห็นผิดเป็นอารมณ์ แน่วแน่ว่า “ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป” และ “ซื้อทำให้อดคิดทำให้ รวย” ย่อมเป็นเหตุให้เกิด ความประพฤติชั่ว ไม่รู้จักเกรงกลัวต่อบาป เมื่อไม่เชื่อว่า นรก สวรรค์มีอยู่จริง ปฏิเสธเรื่องกรรม คนที่เชื่ออย่างนี้จะต้องได้รับทุกขเวทนาอย่างแรงกล้า 1 ใน 2 อย่าง คือ นรก หรือกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน สำหรับโทษที่มีต่อผู้อื่นเป็นผลเสียหายที่ไม่หนัก มากในระดับปัจเจกบุคคล แต่จะก่อให้เกิดปัญหาแผ่ขยายในวงกว้าง เนื่องจากคนพาลเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติมิให้ เจริญก้าวหน้า เกิดปัญหาการคอร์รัปชัน เพราะคนประเภทนี้ไม่รู้จักพอ มุ่งแสวงหาอำนาจในทางทุจริต มักสร้างความเดือดร้อนให้แก่ สุจริตชนคนส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นความจริงที่เกิดขึ้นมาทุกยุคทุกสมัย

เรื่องราวของนางจิญจมาณวิกาในอดีตชาติพบว่า นางได้เกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉาน คือ นางจระเข้ 3 ชาตก แต่นับเป็น 2 ชาติ เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะเรื่องกุมภิลชาตกก็คือเรื่อง เดียวกันกับวานรินชาตก แต่แตกต่างกันด้วยจำนวนพระคาถาเท่านั้น ครั้นได้เกิดเป็นมนุษย์ใน 4 ชาตก หรือ 4 ชาติ โดยส่วนใหญ่ นางมักมีตำแหน่งสูงศักดิ์ และมีโอกาสได้เกิดร่วมชาติกับพระ โพธิสัตว์ทั้งหมด 6 ชาติ ส่วนพระเวททัตเคยเกิดเป็นสามีของนางจิญจมาณวิกาถึง 4 ชาติ นับตั้งแต่ครั้งที่เกิดเป็นจระเข้จนกระทั่งเกิดเป็นมนุษย์ และมีชาติหนึ่งที่เกิดเป็นโจรแล้ว กลายเป็นชู้กับนางจิญจมาณวิกาอีก 1 ชาติ รวมเป็น 5 ชาติ นอกจากนั้นยังมีความเกี่ยวข้องกับ พระอานนท์ด้วย เนื่องจากนางได้เกิดเป็น พระอัศรมเหสี เคยยุยงพระเจ้าพรหมทัตผู้เป็น พระราชาให้ตัดสินความผิดพลาด โดยมีจุดประสงค์ที่จะ ทำร้ายพระโพธิสัตว์ให้ถึงแก่ชีวิต เพราะกลัวความลับของตนจะถูกเปิดเผย

โดยปกติแล้วทุกคนต่างรู้ว่า กุหลาบสวยย่อมมีหนาม หอยที่กินไม่ได้มักเป็นหอยที่มี พิษ เช่น หอยพัด หรือหอยเชลล์ เป็นต้น เปรียบเสมือนหญิงงามย่อมมีมารยาเป็นธรรมดา

เพราะจุดเด่น ในข้อนี้เองที่เป็นเหตุให้พวกเดียรถีย์คนสำคัญคิดจะใช้ลูกศิษย์เป็นเครื่องมือในการทำลาย พระพุทธศาสนา โดยมุ่งไปที่พระพุทธองค์ และประการสำคัญนางจิณฺจมาณวิกา ก็ยังมีความสวย เป็นเลิศ ตามนัยแห่งพระอรรถกถาได้อธิบายความงามของนางจิณฺจมาณวิกาไว้ว่า ความงามของนางเปรียบประดุจเทพอัปสรในสรวงสวรรค์ และมีรัศมีเปล่งออกจากศีรษะของนางนั้น[ดูรายละเอียดใน ชุ.ธ.อ. (ไทย) 42/218.] ในกรณีที่น่ามาเทียบเคียงกับสตรีในยุคปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า สวยจนมีรัศมีชานออกจากร่างกายเสมือนมี ออร่า นั้นเอง

จากการศึกษาพบว่า นางจิณฺจมาณวิกา มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธองค์มาตั้งแต่อดีตชาติ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันชาติ โดยเป็นความเกี่ยวข้องในทางที่ไม่ดีนัก เพราะนางเคยมีมิจฉาทิฏฐิตัด ปองร้ายพระพุทธองค์มาแล้วหลายครั้ง ปรากฏชัดเจนในมหาปทุมชาดก เนื่องจากนางได้ใส่ร้ายป้ายสีพระโพธิสัตว์ให้ถูกประหารชีวิตเช่นเดียวกับพันธโมกขชาดก สำหรับเรื่องราวในจุฬปทุมชาดกนางเคยมีบุญได้เกิดเป็นพระชายาของพระโพธิสัตว์ แต่นางแอบเป็นชู้กับโจร แล้ววางแผนทำร้าย พระโพธิสัตว์ โดยผลักให้ตกไปในเหวลึก เรื่องนี้ย่อมเป็นตัวอย่างของคนที่มีมองข้ามสิ่งดีๆ ในชีวิต แม้มีโอกาสได้พบคนดีก็มีเหตุให้เกี่ยวข้องกับคนพาลด้วยความเห็นผิดของตน ต่อมา นางได้เกิดเป็นนางอมิตตดาปนา ซึ่งอยู่ในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่มีได้เกี่ยวข้องกับพระโพธิสัตว์อย่างใกล้ชิด นางก็ยัง คิดอุบายให้ชู้ชกไปทำร้ายพระโพธิสัตว์ถึงเขาวงกต ส่งผลให้พระเวสสันดรต้องพลัดพรากจากบุตรอันเป็นที่รัก ส่วนชู้ชกก็ต้องไปตระกำลำบากในป่านานนับเดือน และต้องตายอย่างไร้ญาติชาตมิตร

จะเห็นได้ว่า ความคิดชั่วมีอาจขวางกั้นด้วยระยะทางหรือกาลเวลา เมื่อมีน้ำใจเป็นอกุศล ย่อมสาละวนอยู่กับการทำบาปสืบต่อไป ครั้นถึงปัจจุบันชาติก็มีเหตุให้นางจิณฺจมาณวิกาได้เข้าไป เกี่ยวข้องกับคนพาลกลุ่มหนึ่ง คือ เดียรถีย์ จึงถูกชักจูงจิตใจให้ทำลายเกียรติคุณของพระพุทธองค์ ด้วยเรื่องประทุติพิตพรมจรรย์ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงหลังพรรษาที่ 7 และมีการกระทำเป็นขบวนการ เพราะนางได้รับการสนับสนุนจากเหล่าสาวกเดียรถีย์อยู่ตลอดเวลา ส่วนนางจิณฺจมาณวิกาก็เป็นเพียง เครื่องมือของคนใจพาล กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เหตุการณ์นั้นมีได้เกิดจากความจงใจของนางจิณฺจมาณวิกา แต่มีมูลเหตุมาจากความอิจฉาริษยาในพระพุทธศาสนาของเดียรถีย์

ผลกระทบจากการคบคนพาลของนางจิณฺจมาณวิกาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา พบว่าเกิดความเสียหายแก่นางจิณฺจมาณวิกาเอง คือ ถูกชักนำไปในทางที่ผิด เพราะการได้พยายามสร้างสถานการณ์เท็จให้สาธุชนเข้าใจผิด แล้วมิได้กลับบ้านเป็นเวลา 1-2 เดือน ทำให้นางเป็น ผู้บกพร่องในหน้าที่ความเป็นลูกที่ดี สื่อมจากความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และกลายเป็นคนพาลตามอย่างเดียรถีย์ผู้มีมิฉฉาปฏิญญา ที่ชั่วร้ายยังได้รับทุกข์ทั้งโลกนี้และโลกหน้า เมื่อนางจิณฺจมาณวิกาได้กระทำความผิดต่อพระพุทธองค์ ส่งผลให้นางได้รับทุกข์แบบปัจจุบันทันตาเห็น ถูกธรณีสูบลงสู่รอกเวจี ในขณะเดียวกันเดียรถีย์ทั้งหลายก็เสื่อมสิ้นคนนับถือ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบากแร้นแค้นยิ่งกว่าเดิม ถึงแม้จะมีผู้ร่วมก่อการร้ายเพียงกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ส่วนพระพุทธศาสนาก็ยิ่งมั่นคงเป็นสรณะอันเกษมแก่ปวงชนทั้งหลาย และยังประกอบด้วยลากลัการะเป็นอันมาก

อย่างไรก็ตาม การกระทำของนางจิณฺจมาณวิกาก็มีส่วนทำให้พระพุทธศาสนาโดดเด่นยิ่งขึ้น เหมือนสีดำทำสีขาวให้สว่างมากขึ้น แต่ต้องยอมรับว่า ในขณะที่ปัญหานั้นยังไม่กระจ่าง โดยเร็วย่อม ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของพุทธศาสนิกชน โดยเฉพาะกลุ่มคนผู้มีปัญญาน้อยต่างหลงเชื่อไปตาม กระแส เพราะมนุษย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่ตาเห็น แล้วเชื่อในสิ่งที่หูได้ยิน จึงหุบเขาหลงเชื่อ ถ้อยคำของนางจิณฺจมาณวิกา นอกจากนั้นยังมีผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมโดยรวม คือ เป็นเหตุให้พระพุทธองค์ตรัสชาดกปรารภนางจิณฺจมาณวิกา และเป็นแรงคิดให้อนุชนรุ่นหลังเรียนรู้ เป็นอุทาหรณ์ เช่น การพูดเท็จ การใส่ร้ายป้ายสี เป็นการกระทำที่มีโทษหนัก ย่อมเป็นเหตุให้เกิด ความสับสนระมัดระวังในการใช้วาจามากขึ้น ส่วนศรัทธาที่ปราศจากปัญญาย่อมเป็นอันตรายแก่ตนเอง จึงจำเป็นต้องมีปัญญากำกับด้วยเสมอ หากมีโยนิโสมนสิการก็ยิ่งเป็นคุณมหาศาล เพราะมีส่วนส่งเสริม ปัญญาให้เจริญงอกงาม ทำให้รู้เท่าทันคนพาลและไม่ตกเป็นเหยื่อของกระแสลมมรรคา สำหรับภัยใกล้ตัว ที่เกิดจากความเห็นผิดสามารถทำอันตรายได้ข้ามภพข้ามชาติ ถ้าไม่ละวางจากความเห็นผิดนั้น

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ผลที่เกิดจากการคบคนพาลมีผลกระทบต่อนางจิณฺจมาณวิกาน้อยกว่าผลกระทบที่เกิดจากการกระทำ เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะมนุษย์อื่นทำลายเราก็อำนาจได้เพียง หนึ่งเท่านั้น แต่จิตที่ตั้งไว้ผิดจะทำลายเราข้ามภพข้ามชาติ ประการสำคัญนางจิณฺจมาณวิกาเองก็มี ปัจจัยภายในเป็นตัวกำหนดมาตั้งแต่อดีตชาติ แม้ในอดีตนางก็เคยคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่วมาแล้วเช่นกัน เมื่อได้คบหากับเดียรถีย์จึงถูกกระตุ้นให้นางกลายเป็นคนพาลได้ง่าย

ขึ้น ประกอบกับมีความเห็นผิด เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทำให้นางกลับปฏิบัติต่อพระพุทธองค์ โดยไม่มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป แต่กฎแห่งกรรมมีความยุติธรรมเสมอ เพราะนาง จิณฺณมาณวิกายังทุกข์ทรมานอยู่ในนรกจนสิ้นอายุ 1 อันตรกับ จนกระทั่งบัดนี้ก็หาพ้นจาก นรกไม่ อันจะนำมาสู่การเปรียบเทียบในเรื่องของกรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เป็น วิธีการสร้างความหนักแน่นในความเชื่อที่จะทำความดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยพบข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อการ วิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1) เมื่อทุกคนทราบโทษของการคบคนพาล รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่าง ย่อมเกิดความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้นเพื่อป้องกันภัยพาล สำหรับการแก้ปัญหาที่ดี ที่สุด จะต้องเริ่มต้นจากตนเองก่อน คือ ขจัดความไม่รู้ รู้จักใช้ศรัทธาในทางที่ถูกต้อง หลีกเลียง จากคนพาล แล้วคบหาสมาคมกับคนดี ถือเป็นวิธีตัดช่องทางของคนพาลได้อีกทางหนึ่งโดย ไม่ต้องลงทุนอะไร มากมาย และเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุแบบถึงรากถึงโคน

2) การเฟลอสว่างบาปด้วยวจีกรรมในลักษณะต่างๆ เช่น การพูดเท็จ การใส่ร้ายป้ายสี เสนอข่าวบิดเบือน หรือด่าว่าพระภิกษุสงฆ์ เป็นการกระทำที่มีโทษหนัก ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจาก กรณีของ นางจิณฺณมาณวิกา ทำให้มั่นใจได้ว่า การกระทำทุกอย่างจะส่งผลให้เราต่อไปในภายภาค หน้า และไม่คุ้มกับ วิชากรรมที่จะต้องได้รับ ย่อมเป็นเหตุให้เกิดความสามารวมระมัดระวังในการ ใช้วาจามากขึ้น แต่จะมีผลดี อนเอนอนันต์เมื่อทุกคนนำเรื่องนี้ไปคิดเพื่อพัฒนาตนเองตาม หลักธรรม อย่างเช่น หิริ โอตตปปะ เป็นหลักธรรมที่จะคอยกระตุ้นเตือนสติบุคคลมิให้ ประพฤติชั่ว

3) กรรมย่อมส่งผลให้กับมนุษย์ทุกคนในสังสารวัฏ ไม่มีการละเว้นแม้แต่ผู้ใด แม้แต่พระพุทธองค์ซึ่งตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็ยังได้รับเศษกรรมที่เหลืออยู่ จาก การกระทำในอดีตชาติ เนื่องจากพระองค์เคยกล่าวต่อพระเถระนามว่า “นันทะ” จึง ได้รับการกระทำย้อนกลับ หากนางจิณฺณมาณวิกาไม่เป็นผู้กระทำ ก็จะต้องมีคนอื่นมากระทำเป็น แทนแน่แท้ จึงเป็นวิธีการ ยุติปัญหาตามหลักพระพุทธศาสนาที่ให้ผลได้แบบยลทั้งในปัจจุบันและ

อนาคต คือ กฎแห่งกรรมที่ ทุกคนจะต้องได้รับ ซึ่งมีความยุติธรรมเสมอ เมื่อทุกคนต่างมีกรรมเป็นเครื่องกำหนดก็ไม่มีเหตุจำเป็นที่คนดีทั้งหลายจะต้องเอาตัวเองไปเสี่ยงด้วยการคิดแก้แค้น ถึงแม้จะได้รับผลกระทบจากคนพาลก็ตาม เพราะเป็นการก่อเวรไม่สิ้นสุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้นางจัญจมาณวิกากลายเป็นพาล โดยศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เน้นเรื่องผลกระทบเป็นสำคัญ ยังไม่ได้กล่าวถึงในแง่ ของปัจจัยให้ครอบคลุมทุกขาดก เพียงแต่ยกมากล่าวบ้างเล็กน้อยให้พอเข้าใจ อย่างเช่น เรื่องราวใน มหาปทุมชาดก และพันธโมกขชาดกนั้น นางจัญจมาณวิกามีปัจจัยภายในเป็นตัวกำหนด จึงสมควร ศึกษาในเชิงลึกต่อไป

2) ควรจะมีการศึกษาในแง่ของการใช้สื่อ โดยศึกษาผ่านตัวแบบของนางจัญจมาณวิกา เพราะการสื่อสารในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทาง ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ Social Network ซึ่งต่างจากสมัยพุทธกาล แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือ สื่อเป็นได้ทั้งความจริงและความเท็จพร้อมๆ กัน อาจนำมาสู่การคิดวิเคราะห์เพื่อจัดความรุนแรงผ่านสื่อโดยประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน

3) ควรจะมีการศึกษาบทบาทของเดียริถีย์ที่ส่งผลต่อบุคคลและสังคม เพราะคนกลุ่มนี้มิได้หลอกใช้นางจัญจมาณวิกาเพียงผู้เดียวเท่านั้น แต่ยังมีนางสุนทรีซึ่งกลายเป็นเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย อีกคนหนึ่งที่ถูกชีวิตอย่างอนาถด้วยเหตุฆาตกรรม

เอกสารอ้างอิง

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ชุด 91 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 6. นครปฐม :**

โรงพิมพ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2555.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. **ฉลองพุทธชยันตี 2,600 ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธ**

องค์แหล่งที่มา [http://www.onab.go.th/?option=com_content&viewview=article&id=5530%3A-2600-&catid=96%3A2009-09-19-10-13-](http://www.onab.go.th/?option=com_content&viewview=article&id=5530%3A-2600-&catid=96%3A2009-09-19-10-13-59&Itemid=326)

59&Itemid=326 [28 มิ.ย.2556].

ภัทรวรรณ วันทนชัยสุข. **ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า.** กรุงเทพมหานคร : ภูมิปัญญา, 2546.

พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. **มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า.** กรุงเทพมหานคร : ฐานการพิมพ์,

2547.

พระมหาสมปอง มุทิโต. **คัมภีร์อภิธานวรรณนา.** กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2542.

พระครูสิริเจติยานุกูล (นิกร สอนป็น). **“ผลกระทบจากการคบคนพาลในพระสูตรตันตปิฎก”.**

วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2553.

พระสิริมงคลอาจารย์ (ศรีปิงเมือง). **มังคลัตถปิณี แปล เล่มที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 13.**

กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2540.

อ่อน บุญพันธุ์, น.ต. **ที่พึ่งของคน.** กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ม.ป.ป..

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมธโร). **มงคลยอตชีวิต ฉบับสมบูรณ์.** กรุงเทพมหานคร :

ธรรมสภา, 2546.